

Nr. 30**ANUL 2013**

SEBIȘ EXPRES

**PUBLICAȚIA
LOCALĂ
A ORAȘULUI
SEBIȘ**

Apare lunar, și se distribuie gratuit în Orașul Sebiș și localitățile Donceni, Prunișor și Sălăjeni

**Primar
Feieș Gheorghe**

Stimați concetățeni, pe data de 1 decembrie am sărbătorit Ziua Națională a României. Doresc să vă transmit tuturor un călduros "La mulți ani!" Marea Unire, sărbătorită ca și Zi Națională a României constituie un moment istoric important în care s-a pecetluit soarta țării, prin

1 DECEMBRIE ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

vooința tuturor românilor. Idealul constituirii României Unite a făcut ca noi astăzi să putem vorbi de o națiune română, să putem vorbi de o țară liberă, unitară și independentă. Acest lucru a fost posibil prin efortul și sacrificiul înaintașilor, care au luptat pentru acest ideal și a căror memorie trebuie cinstită și respectată.

Ziua Națională a României constituie motiv de bucurie pentru noi, toți românii, și de aceea trebuie respectată și sărbătorită ca atare. Anul acesta se împlinesc 95 de ani de la Marea Unire, 95 de ani de când românii au spus DA, vrem să fim împreună în propria noastră țară, România!

În acest context, vă transmit din toată inima:

**LA MULȚI ANI SEBIȘENI!
LA MULȚI ANI ROMÂNI!
LA MULȚI ANI ROMÂNIA!**

Primar Feieș Gheorghe

De Ziua Sfântului Nicolae

Urăm tuturor celor care își vor sărbători ziua de nume un sincer La mulți ani! Să nu-i uităm nici pe cei mici, care așteaptă cu nerăbdare să vadă ce le pune moșul în ghetuțe! Dorim așadar ca toți să aibă parte de cadourile mult așteptate, iar Moșului îi transmitem să fie darnic cu toată lumea!

Primar, Viceprimar, Consiliul Local

Noi trotuare amenajate la Prunișor!

Investițiile în modernizarea infrastructurii Sebișului s-au extins și la Prunișor, unde s-a demarat amenajarea de noi trotuare. Se are în vedere construirea de astfel de trotuare în întreaga localitate, pas cu pas, primarul Feieș având în plan realizarea de astfel de trotuare, nu doar în Prunișor, ci și în Donceni și Sălăjeani.

Deocamdată s-a început cu amenajarea trotuarelor din Prunișor, modelul fiind la fel cu cel din Sebiș, prin pavare. Se construiesc astfel trotuare noi care sânt nu doar utile și durabile, ci și schimbă pozitiv estetica localității.

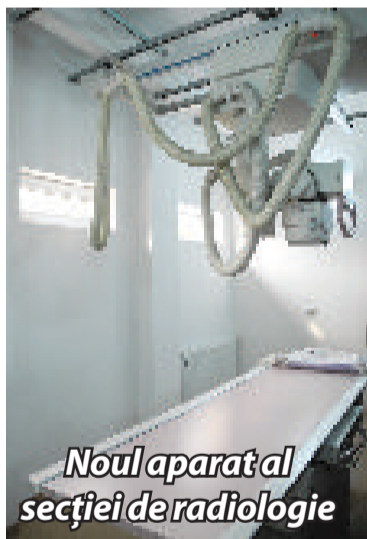

Trotuare noi la Prunișor

Noi investiții la spitalul din Sebiș!

Programul de modernizare a Spitalului Orășenesc a continuat și în acest an, primarul Feieș având prevăzute o multitudine de investiții în vederea îmbunătățirii serviciilor medicale oferite aici. Pe această linie se înscrie și cea mai recentă dotare a spitalului, cu un aparat de radiologie modern, obținut printr-un parteneriat între Sebiș, Consiliul Județean Arad și Asociația „Europa pentru Europa” din Anglia. Aparatul a fost deja instalat la spital, o delegație de specialiști englezi deplasându-se în acest scop la Sebiș. Prin această nouă dotare a spitalului s-au pus bazele unei noi secții de radiologie modernă, aparate de acest tip urmând a mai avea doar Spitalul Județean Arad.

Primarul Feieș, împreună cu președintele Consiliului Județean Arad, domnul Nicolae Ioțcu, au fost prezenți la momentul instalării noului aparat la spitalul din Sebiș, cu această ocazie primarul Feieș declarându-ne: „Cu mari

Noul aparat al secției de radiologie

Primarul Feieș alături de Nicolae Ioțcu, la montarea aparatului

eforturi am reușit oprirea de la desființare a spitalului. Sebișul, care este un oraș reprezentativ al acestei zone, trebuia să aibă un spital care să deservească populația din zonă. Este firesc să dorim modernizarea spitalului, fapt pentru care am investit și vom investi în asigurarea unor facilități medicale cât mai performante și moderne. Prin instalarea noului aparat radiologic vom avea o secție de radiologie modernă, la standarde europene. Doresc însă să pre-

cizez că nu ne vom opri aici cu investițiile la spital, urmând să extindem spitalul prin construcția a încă trei nivele și modernizarea tuturor spațiilor pentru a avea servicii medicale de calitate. Totalul investițiilor prevăzute pentru modernizarea spitalului se ridică la suma de 10 milioane RON, urmând a fi realizate pe parcursul a cinci ani. Sebișul va avea la final cel mai modern spital din zonă.”!

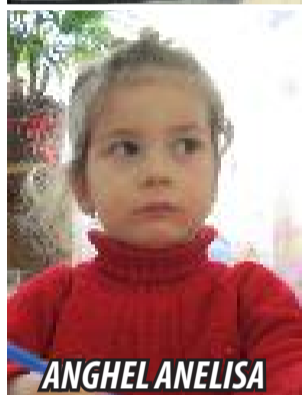
La Grădinița cu P.P. Sebiș, copiii așteaptă vizita Moșului!

Grădinița P.P. Sebiș,
Ed. Jurcă Daniela, Ed. Mariș Ana

Toți copiii ne-au mărturisit că au fost cuminți pe tot parcursul anului, astfel că așteaptă cu nerăbdare cadourile pe care Moș Nicolae și Moș Crăciun le vor aduce. Au ghetuțele pregătite și își doresc nenumărate cadouri.

Noi i-am întrebat care este cadoul preferat. Iată răspunsurile lor: Babai Leila Mini povestitoarea, Sorobetea Nadina- Pinguinul Tin Tin, Marțiș Paul - mașină, Mașcaș Voicu - mașină, Ulică Andreea - Casă cu păpuși, Dronca Svelina - Micky Povestitorul, Cev Alexandra - Mini Povestitoarea, Mărauț Robert - un tir, Ilea Mădălina - barbie, Valea Natalia - un bebe, Manea Izabela - mini povestitoarea, Hossu Maria - Pinguinul Piu Ping, Elshafly Noura - Mini Povestitoarea, Elshafly Marwan - Mașină, Horvaniuc Vlăduț mașină, Siminoc Mario - mașină, Brad Denis - un tir cu telecomandă, Anghel Anelsia - mini povestitoarea.

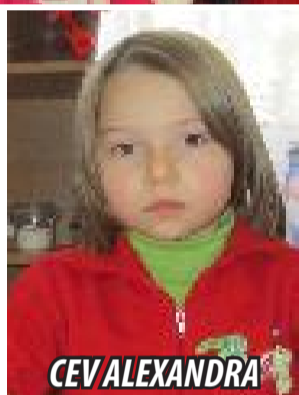
ANGHEL ANELISA

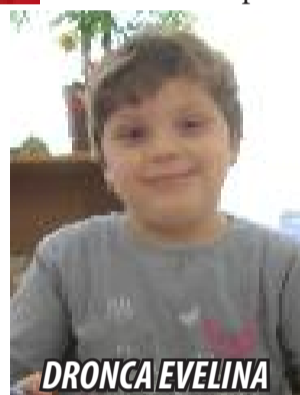
BABAI LEILA

BRAD DENIS

CEV ALEXANDRA

DRONCA EVELINA

ELSHAFLEY/MARWAN

ELSHAFLEY/NOURA

HORBANIUCVLADUT

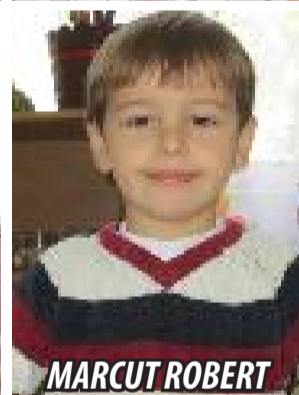
HOSSU MARIA

ILEA MADALINA

MANEA IZABELA

MARCUT ROBERT

MARTIS PAUL

MASCAS VOICU

SIMINOC MARIO

SOROBETEA NADINA

ULICA ANDREEA

VALEA NATALIA

ÎN ATENȚIA FERMIERILOR Subvenția la motorină

A.P.I.A. informează potențialii beneficiari că s-a aprobat acordarea ajutorului de stat pentru motorina utilizată în agricultură.

Ajutorul de stat se acordă sub formă de rambursare a diferenței dintre acciza standard și acciza redusă (stabilită la 21,00 euro/1000 litri) pentru motorina utilizată la efectuarea lucrărilor mecanizate în agricultură.

Beneficiarii schemei de ajutor de stat sunt persoanele juridice și persoanele fizice care se angajează să se autorizeze ca persoane fizice autorizate sau întreprinderi individuale conform Ordonanței de Urgență nr.44/2008 pri-

vind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale.

Cererea de acord prealabil pentru finanțare prin rambursare se depune la centrele județene ale Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură pe raza cărora sunt situate exploatarea agricole pentru care se solicită ajutorul de stat sau unde au depus cererea de plată pentru schemele de sprijin pe suprafață sau unde au depus cererile conform H.G. nr. 408/2010 și O.M.A.D.R. nr. 126/2010 cu modificările și completările ulterioare.

Cererile de plată se depun până la finele lunii următoare trimestrului pentru care se solicită rambursarea, însoțite de o situație centralizatoare privind cantitățile de motorină

achiziționate și utilizate aferente trimestrului respectiv precum și de documentele fiscale de vânzare emise de furnizori pe numele beneficiarilor.

Beneficiarii care, prin înscrierea sau atestarea de date nereale pe documentele de decontare aferente ajutorului de stat, au încasat sume de la bugetul de stat în mod necuvenit nu mai beneficiază de ajutor pentru o perioadă de trei ani. Totodată, sumele reprezentând ajutor necuvenit se recuperează de la beneficiarii ajutorului de stat.

Termenul limită de depunere a cererilor pentru subvenția pe motorină este pentru această lună 13 decembrie!

Grupul vocal al Bisericii Ortodoxe din Prăjești se pregătește de colindat!

Biserica din Prăjești are un grup vocal veritabil, format încă de acum 13 ani de către preotul paroh Rus Cătălin. Cu aplecare spre muzica liturgică, preotul Rus

Cătălin a înființat acest grup vocal din dorința de a forma la Biserica din Prăjești propriul cor. S-a dovedit că a fost o alegere înțeleaptă, mulți dintre actualii

componenți ai grupului începând să cânte sub bagheta preotului paroh încă de la vârste fragede. Astfel, Biserica din Prăjești are în momentul de față un veritabil cor, care cântă la toate liturghiile, fiind invitat de multe ori și la alte biserici. Grupul vocal este format din Stașac Ciprian, Codrean Liviu, Codrean Andrei, Marc Bogdan, Marc Vlad, Coroș Lucian, Forton Andrei, Matei Rareș, Negru Răzvan, Dronca Cătălin, Stașac Beniamin și bineînțeles coordonatorul acestuia, preotul Rus Cătălin.

Vremea colindelor a sosit, iar grupul vocal a și început repetițiile pentru a putea colinda cât mai frumos și în acest an. Dacă în anii precedenți a fost invitat să susțină concerte de colinde la Dezna, Buhani, Hodiș, Buteni și Chisindia, cu siguranță că și în acest an programul grupului vocal va fi unul încărcat.

Îi felicităm pe toți acești tineri care formează grupul vocal, precum și pe preotul coordonator și le dorim să răspândească colindul Sărbătorii Nașterii Mântuitorului în cât mai multe locuri!

În atenția cetățenilor: Biroul taxe și impozite vă informează

Atragem atenția că, gradul de colectare a impozitelor și taxelor locale este insuficient. Acest fapt denotă că o parte dintre cetățeni nu și-au achitat taxele și impozitele locale. Acestor restanțieri le aducem la cunoștință faptul că trebuie să-și achite taxele și impozitele, legislația în vigoare fiind imperativă în acest sens. Curtea de conturi, la toate controalele pe care le efectuează, somează primăriile să pună în aplicare procedurile de executare silită pentru recuperarea restanțelor la taxele și

impozitele locale.

Vă mai aducem la cunoștință încă un aspect, respectiv faptul că sumele pe care orașul le primește de la Finanțe sub formă de sume defalcate sunt direct proporționale cu gradul de colectare a taxelor și impozitelor locale. Ce înseamnă acest lucru? Cu cât gradul de colectare a taxelor și impozitelor locale este mai mare, cu atât orașul primește bani mai mulți de la Ministerul Finanțelor, bani care pot fi folosiți la investiții în Sebiș. Dacă cetățenii nu achită

la timp taxele și impozitele locale, atunci și sumele de bani primite de oraș sunt mai mici, adică există mai puțini bani pentru a se face lucrări de modernizare.

V-am prezentat toate acestea pentru a înțelege faptul că toți cei care aveți restanțe la plata taxelor și impozitelor locale, trebuie să veniți și să achitați sumele datorate. Nu este normal ca unii cetățeni să-și plătească la zi taxele și impozitele, iar alții nu și nu dorim să se treacă la executări silită!

Sebișul este pregătit pentru sezonul rece!

Administrația orașului a acționat în vederea pregătirii pentru sezonul rece. În acest sens sunt pregătite utilajele necesare intervenției în caz de necesitate și s-a achiziționat și materialul antiderapant pentru situații neprevăzute. Sebișul poate oricând să facă față capriciilor vremii!

Cu privire la ajutoarele de încălzire

Se pot depune cererile și declarațiile pe propria răspundere necesare acordării ajutoarelor pentru încălzirea locuinței, în baza O.U.G. 70/2011, H.G. 920/2011, cu modificările și completările ulterioare (pentru a intra în posesia acestor formulare să va prezentați la sediul Primăriei - biroul de asistență socială). Aceste cereri se pot până la data de 20 a fiecărei luni pe perioada sezonului rece 2013-2014. Atenție!!! Dosarele incomplete nu se vor prelua.

Criterii de acordare a ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni și combustibili petrolieri

1. Acte necesare dosar:

- Copie după actele de identitate: buletin/carte de identitate; certificat căsătorie (dacă există); certificate de naștere copii; sentință de încredințare a copilului (dacă există); sentință de divorț (dacă există); certificat de deces soț/soție (dacă există)

- Alte acte:

*adeverință cu salariul net pe ultima lună;

*cupon pensie;

* extras CF a locuinței dacă există;

*cupon alocație;

*adeverință de la finanțe pentru persoanele care au peste 16 ani și nu frecventează școala

* adeverință registru agricol cu venitul agricol

*cupon indemnizație șomaj;

*adeverință impozite și taxe locale *alte venituri realizate de familie (de menționat în cerere)

2. Venitul net mediu lunar pe membru de familie sau pe persoana singură să nu depășească 615 lei.

3. Lista cuprinzând bunurile ce conduc la

excluderea acordării ajutorului pentru încălzirea locuinței!!! Familia sau persoana care detine cel puțin unul din bunurile mobile sau imobile din lista din tabel nu poate beneficia de ajutor de încălzire conform legislației în vigoare.

Bunuri imobile	
1	Cladiri sau alte spatii locative in afara locuintei de domiciliu si a anexelor gospodaresti
2	Terenuri de imprejmuire a locuintei si curtea aferenta si alte terenuri intravilane care depasesc 1.000 mp in zona urbana si 2.000 mp in zona rurala
Bunuri mobile*	
1	Autoturism/Autoturisme si/sau motocicleti/motociclete cu o vechime mai mica de 10 ani, cu exceptia celor adaptate pentru persoanele cu handicap ori destinate transportului acestora sau persoanelor dependente, precum si pentru uzul persoanelor aflate in zone greu accesibile
2	Mai mult de un autoturism/motocicleta cu o vechime mai mare de 10 ani
3	Autovehicule: autoutilitare, autocamioane de orice fel cu sau fara remorci, rulote, autobuze, microbuze
4	Salupe, barci cu motor, scutere de apa, iahturi, cu exceptia barcilor necesare pentru uzul persoanelor care locuiesc in Rezervatia Biosferei „Delta Dunarii”
5	Utilaje agricole: tractor, combina autopropulsata
6	Utilaje de prelucrare agricola: presa de ulei, moara de cereale
7	Utilaje de prelucrat lemnul: gater sau alte utilaje de prelucrat lemnul actionate hidraulic, mecanic sau electric
*) Aflate in stare de functionare	
Depozite bancare	
1	Depozite bancare cu valoare de peste 3.000 lei
Terenuri/animale si/sau pasari	
1	Suprafete de teren, animale si pasari a caror valoare neta de productie anuala depaseste suma de 1.000 euro pentru persoana singura, respectiv suma de 2.500 euro pentru familie

La Sebiș, investițiile nu se opresc niciodată!

**Primar
Feieș Gheorghe**

„Cât timp eu voi fi primar, în Sebiș investițiile nu se vor opri niciodată! Chiar dacă suntem un oraș mic, Sebișul trebuie să fie cel mai modern oraș din județ. Este principiul după care mă ghidez și fac toate eforturile pentru a realiza acest lucru. Anul acesta am continuat programul de modernizare a trotuarelor din oraș, se lucrează la construcția de trotuare în Prunișor, după care vom trece și la amenajarea trotuarelor din Donceni și Sălăjeni. Modernizarea spitalului constituie o prioritate, în acest scop fiind prevăzute o serie de lucrări de extindere a spitalului și de aducere de aparatură modernă. Continuăm investițiile de realizare a centurii orașului, fiind deja turnați stâlpii pentru construcția podului de peste valea Deznei. Investițiile la baza sportivă sunt și ele în curs de derulare, aici urmând a se ridica o nouă tribună și a se monta instalația de nocturnă. Avem prevăzute spre asfaltare, din resurse proprii străzile: Izvorului, Deltei, Mimozei, Steluței, Stejarului, Timișului, Crinului, Nuferilor și Căprioarei. Cu privire la lucrările de asfaltare, ne aflăm în stadiul de pregătire a străzilor mai sus amintite, pentru se realiza ulterior asfaltarea acestora.

tora. Aici doresc să fac precizarea că acum un an și jumătate, orașul nostru a fost integrat în Programul Național de Dezvoltare a Infracurii, în baza căruia ar fi trebuit să primim finanțare de la guvern pentru asfaltarea tuturor străzilor din Sebiș, Donceni și Sălăjeni. Actualul guvern a oprit toate aceste finanțări, rămânând ca tot noi să găsim soluții. Continuăm așadar programul de asfaltare a orașului din resurse financiare proprii, însă până la urmă vom duce la bun sfârșit tot ce ne-am propus. Avem prevăzută de asemenea construcția unei noi grădinițe cu program normal, precum și a unei clădiri pentru atelierele școlă, clădire prevăzută a avea trei nivele. Extinderea canalizării și modernizarea stației de epurare sunt și ele în plan a fi realizate, în momentul de față având efectuate studiile pentru a putea demara și aceste lucrări. Amenajarea Casei de Cultură a făcut pași importanți în acest an, s-a achiziționat deja tot sistemul de sonorizare, se lucrează la tencuirea exterioară a fațadei, iar în interior se execută lucrări de finisare, prin montarea faianței, a gresiei și a tavanului fals. Recent s-a finalizat și construcția noului teren sintetic de sport din curtea școlii.

Am dorit să precizez toate acestea pentru a vă aduce la cunoștință faptul că investițiile în Sebiș nu stagnează. Raportat la bugetul pe care îl avem, la resursele financiare externe pe care le putem accesa, continuăm lună de lună modernizarea și dezvoltarea orașului!”

Primar Feieș Gheorghe

Teren sintetic de sport la liceu

Noul teren sintetic de sport, amenajat la liceu, conferă elevilor posibilitatea desfășurării activităților sportive în condiții optime. Terenul este prevăzut a fi unul multifuncțional, având în proiect inclusiv instalație de nocturnă. Putem spune acum că baza materială a facilităților oferite de liceu elevilor a crescut substanțial.

Imagini din timpul lucrărilor de amenajare

Investiții la baza sportivă

Fundația noii tribune

La baza sportivă a orașului s-au demarat lucrările de construcție a noii tribune și totodată de acoperire a tribunei vechi. Rezultatele se văd deja, tribuna nouă prinzând contur, fiind turnată fundația și construite câteva nivele. Coperțina care s-a montat pentru acoperirea tribunei existente, protejează primele cinci rânduri de scaune!

S-a montat prelata protectoare

Străzi pregătite pentru asfaltare!

Asfaltarea străzilor Izvorului, Deltei, Mimozei, Steluței, Stejarului, Timișului, Crinului, Nuferilor și Căprioarei cuprinde și lucrările premergătoare tasare, nivelare, pietruire. S-au început aceste lucrări, străzile mai sus amintite intrând în plin proces de amenajare pentru a se putea trece ulterior la asfaltarea acestora.

Străzi prevăzute pentru modernizare

Un nou pod peste valea Deznei!

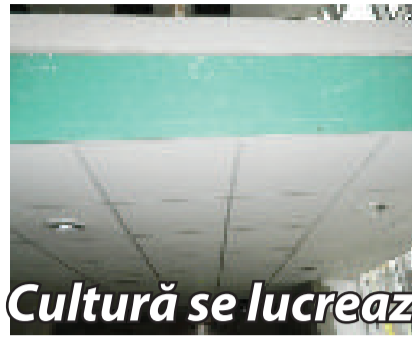
Construirea centurii ocolitoare a orașului reprezintă o prioritate. Una din lucrările prevăzute a fi realizate în acest proiect cuprinde construirea unui nou pod peste vale. Au fost turnați în momentul de față pilonii, urmând ca anul viitor să se construiască calea de rulare. Noua centură ocolitoare va permite dezvoltarea zonelor limitrofe, prin înființarea unui nou cartier!

S-au construit pilonii podului

Construcția Casei de Cultură este în grafic

Pe șantierul de la Casa de Cultură s-au făcut progrese vizibile. Se tencuiește fațada exterioară și se lăurează la amenajarea interiorului. Investiția este una de anvergură care continuă, finalitatea fiind tot mai aproape. Sistemul de sonorizare a ajuns în momentul de față în Sebiș, urmând a fi montat.

La Casa de Cultură se lucrează la finisaje

Național Sebiș II, la finalul turului!

La finalul turului, Național Sebiș II este lider detașat în fruntea clasamentului. Parcurs excelent, fără nici o emoție, așa că prea multe nu ar mai fi de spus. Doar felicitări jucătorilor și să o țină tot așa și în retur!

Ne bucurăm că vedem și la meciurile echipei secunde spectatori care

vin să fie alături de echipă și din plăcerea de a urmări fotbal de calitate pe arena din Sebiș. Ne vom revedea în iarbă odată cu începerea returului, când sperăm ca seria victoriilor echipei să continue, iar partidele de acasă să aibă un aflax de public tot mai mare.

Clasamentul Ligii a V-a, seria B

1	NATIONAL SEBIS II	15	14	0	1	87-9	42
2	VIITORUL SATU NOU	15	12	1	2	67-29	37
3	CS DACIA BELIU	15	12	1	2	39-9	37
4	CS ȘOIMII ȘIMAND	15	10	2	3	42-31	32
5	FC FRONTIERA PILU	15	8	2	5	21-24	26
6	CS RECOLTA APATEU	15	8	1	6	40-37	25
7	CS AVÂNTUL TIRNOVA	15	6	2	7	25-24	20
8	VIITORUL ȘEPREUȘ	15	5	5	5	31-37	20
9	VULTURII SOCODOR	15	5	4	6	36-30	19
10	OLIMPIA BOCSIG	15	5	3	7	33-31	18
11	CETATE DEZNA	15	5	3	7	43-47	18
12	CRIȘUL ALB BUTENI	15	4	2	9	22-39	14
13	STEAUA GRĂNICERI	15	3	2	10	28-50	11
14	CRIȘUL ALB ȘICULA	15	3	2	10	25-59	11
15	FLACĂRA ȚIPAR	15	2	1	12	17-64	7
16	VOINȚA MACEA	15	1	3	11	13-49	6

Momente din istoria Prunișorului!

Spicuri din monografia scrisă de înv. Vasile Brăiloiu

COMPOSESORATUL URBARIAL

În anul 1864, locuitorii din Chertiș au primit 6 holde (256 ștj. p. pământ) pământ arător în Moțasca și 253 holde (598 ștj. p. pășune și pădure), în Budamere. Aceasta avere avea ca proprietar comuna urbarială Chertiș (Kertes Kozscgi urberesek). Se folosea în comun de către locuitori, dar proporțional cu numărul drepturilor ce posedă fiecare. Toată averea era

socotită în 1200 drepturi după loturile de pământ. Jderii nu beneficiau de aceste drepturi urbariale. Sfântăierii aveau câte 12 drepturi, sesia parohială 48, biserica 24 și școala (învățătorul) 24. Cei cu jumătate sesie 20.

Pășunea și pădurea urbarială erau situate pe partea dreaptă a șoselei, de la „gura uliței” până la hotarul cu Cărăndul. Cuprindea: Dealul Morminți, Groapa Imaș, Fața Hotar (lângă Toplița), Fața Hotar și Valea Mărinchii (nr. topografic

606/a) până la Dealul Chiii

Averea era administrată de către un comitet urbarial! în frunte cu un președinte. Prin anul 1928, era președinte Crișan Ioan, nr. 53. Ulterior a fost Miclea Zaharie, nr. 8. Ultimul președinte a fost Popovici Ambrosie, nr. 1, care a predat această avere la stat, în 27 ianuarie 1949.

Pășunea urbarială se folosea în devălmășie. Proprietarii de drepturi urbariale beneficiau de reduceri de taxe pentru pășunatul vi-

telor. Puteau să țină o vită mare la patru drepturi, în mod gratuit. Cei care nu aveau drepturi trebuia să plătească toate taxele stabilite de către comitetul de conducere. Din pădure se tăiau parchete la interval de câțiva ani. Materialul lemnos se vindea la licitație publică unor cumpărători particulari. Bani obținuți se împărțeau membrilor „urbărăriști”, proporțional cu numărul de drepturi.

>>> PAG. 6

Momente din istoria Prunișorului!

Spicuiți din monografia scrisă de înv. Vasile Brăiloiu

Din pădurea urbarială se dădeau lemne pentru reparatul podurilor comunale, a gardurilor pe lângă țărini (vramite), pentru garduri la grădinile bisericii și școlii, materiale pentru reparat fântânilor, pentru vălaie a fântâni etc. Cu bani se ajuta biserica ori școala. La 22 decembrie 1913, comuna bisericească a primit suma de 735 coroane, 84 fileri după drepturile urbarialiste ale învățătorilor. Cu acești bani s-a plătit datoria ce avea parohia la bancă, pentru construirea casei parohiale.

Pe timpul iernii, comitetul de conducere arenda pășunea urbarială unor ciobani din părțile Sibului, care veneau cu turmele la iernat în aceste părți, unde cădea zăpadă mai puțină și acoperirea pășunea câteva zile. Din aceste arenze se încasau bani mulți.

După predarea averii urbariale la stat, locuitorii plătesc taxe pentru pășunat în mod egal.

OCUPAȚIILE LOCUI- TORILOR ÎNAINTE DE ANUL 1919

După desființarea iobăgiei, locuitorii din Chertiș dispuneau de pământ arabil suficient în Rusca, Motasca, Ferești și Cofanesti. Aveau terenuri pentru fanat în Hălmăgeni. Pășune pentru animale era în Groapa Imașului din avearea urbană. Mai arendau tarlaua din Gura Ulitii de la grofi. Lemne de foc primeau din pădurea urbană. Nu mai dădeau dijme și plocoane. Nu mai erau obligați să refacă zile de urbariu la domnie.

De acum putea să se ocupe fiecare de gospodăria personală. Ocupațiile principale erau agricultura și creșterea animalelor. Agricultura se făcea în mod aproape primitiv. Cei care fuseseră mai înstăriți dispuneau de pluguri și grape de lemn. Aveau și animale pentru muncă: boi, cai, vaci. Jelierii și alții mai săraci, desi au primit grădini și pământ arător, nu aveau unelte agricole și nici animale pentru jug.

Se cultiva grâu, porumb și ovăz. Toate acestea se semănau cu mâna. În acest mod, semințele se împrăștia uniform. Mare parte rămăneau la suprafață și le mâncau păsările ori înghețau în timpul iernii. Recoltele ce se obțineau nu erau îndestulătoare pentru întreținerea familiei. Lucrările de îngrijire a semănăturilor de porumb se efectuau numai cu sapa și erau foarte costisitoare. Grâul și ovăzul

se recoltau cu secera și se treierau cu calul, în arie.

Ca animale creșteau: boi, vaci, cai, porci și capre.

În anul 1898, au fost înscrise 104 juguri pentru efectuarea prestației în comună. În anul 1897 au fost 134 juguri, iar în anul 1899 erau 136 juguri (Registrul de procese verbale ale consiliului popular comunal pe anii 1897-1928).

Unii locuitori se ocupau cu fasonatul lemnului în pădure, iar alții făceau doage, spițe, obezi pentru roate, furci de lemn, cozi pentru diferite unelte, pe care le transportau cu căruțele până în satele de la câmpie unde le vindeau pentru bani ori în schimb pe cereale. Se ocupau cu asemenea îndeletniciri: Filip Todor Juca, Cula lui Bărnău, Toma Vasile Hatoli și alții.

După ce s-au tăiat pădurile din Cornești și s-a curățit terenul de butuci, a fost construit conacul Cornești, în jurul anului 1870. Au fost construite grajduri pentru animale, locuințe pentru îngrijitori, magazii și altele. Aici se creșteau: vaci, boi, cai. Unii locuitori din Chertis se angajau ca îngrijitori de animale. Alții munceau pământul cu atelajele grofului. Aceștia se numeau biriși. Amintim pe Hada Axente și pe Filip Simion Sinu. Terenul era împărțit în tarale despărțite prin drumuri de acces (dulae). Se cultiva: grâu, porumb, ovăz, trifoi, sfeclă de zahăr.

Femeile și copiii munceau la plivit, la săpat, la secerat și la cules. Aveau o ocupație pentru care primeau plată. În timpul verii, bărbații mergeau la muncă prin satele de la câmpie și veneau acasă cu bucate.

Între anii 1890-1900 au fost tăiate și pădurile ce se întindeau de la Teuz până la Chertis în partea de vest a șoselei. Croații aduși de grofi au scos butucii, transformând locul în teren arător. Lângă șosea, la cea 500 m de la Teuz, unde și azi se vede o ridicătură de pământ a fost construită o magazie pentru unelte și o cantină pentru muncitori. De la această magazie până la Cotul Văii Prunișor, la vest de Satul Nou, au fost construite grajduri și coine pentru animale, cocini pentru porci și locuințe pentru îngrijitori. În apropiere ele Vale era locuința ciosului (paznic). După anul 1900, locuia aici unul „Barat” cu mulți copii. De la el a rămas numirea de Barat, pentru terenul situat la vest de Satul Nou.

Muncitorii angajați pentru mai mult timp, primeau locuință la conac. Aveau dreptul să țină vacă și scroafă. Ca plată primeau anual două iugăre semănate cu porumb, trei metri steri de lemne de foc, 6 kg slănină, 3 șinice de grâu și 3 șinice de porumb. Muncitorii angajați pe câte trei luni se chemau sfârțieri, iar cei angajați cu luna se numeau străiteri. Construcțiile din această parte, cât și cele de la conacul Cornesti, au fost devastate în timpul revoluției din anii 1918, 1919 (Informator Posa Todor, născut în 1889).

În pășunea comună, pe locul numit „La Brazi”, erau construite cocini pentru porci. Acolo se creșteau turme mari de porci, care se hrăneau cu jirul și ghinda ce se găseau din abundență prin păduri. Ca îngrijitori erau angajați locuitorii din Chertis. Amintim pe Toma Vasile a Filuții, nr. v. 31 și Hălmăgean Teodor- Bârlea, nr. v. 2.

Administrator peste turme era sămădăul. Această funcție a îndeplinit-o Balaș Toader, nr. v. 4, înainte de anul 1918. Sămădăul avea dreptul să crească porci, proprietate personală între turmele grofului. În felul acesta și-a agonisit o frumoasă avere și a ajuns una dintre familiile înstărite din comună.

Toma Văsălie mi-a povestit câte ceva din cele ce se petreceau pe atunci. Păstorii mâncau mălai cu ceapă. Câte unul mai avea și câte o bucată de clisă în traistă. O înfigea în frigare, o ținea deasupra focului și apoi ungea mălaiul.

Porcii erau însemnați în urechi cu tăblițe metalice. Uneori se abăteau mari necazuri pe capul păstorilor. Când nici nu se așteptau, constatau că au dispărut mulți porci, ba dintr-o turmă, ba din alta. Era isprava „lotrilor”. Unii oameni din satele vecine formau câte o bandă de lotri și furau turme întregi. Treceau cu porcii peste Codru, și îi vindeau, uneori mai dăruiau câte un grăsun ori câte o scroafă, vreunei văduve cu copii, vreunui bă-

trân sau altor oameni săraci.

Conducătorul unei bande a fost Cercel, de loc din Bărzăști. Se deghiza în fel și chip ca să nu-l recunoască potera. Se povestește „că bea cu domnii la căfană”. Când pleca, pune un bilet sub farfurie, ca să afle domnii cu cine au petrecut, dar își schimba cortul ca să nu îi ia urma. A sfârșit fiind împușcat de un ortac, din gelozie, și l-ar fi mâncat gligani în pădure, povestea Cofan Zena lui Coșercău, născută în 1880.

Alt șef de bandă a fost Ioan din Bârșa. Și acesta a avut un sfârșit tragic. L-au prins jandarmii și i-au străpuns urechile cu un fier roșu, fiindcă nu și-a trădat ortacii. (Informator Cofan Vasile Baia, născut în 1895).

Pădurea din jurul satului și Cerăștea până la Teuz era înconjurată de un gard de sârmă, ca o grădină. În această pădure trăiau: cerbi, lopătari, ciute, mistreți și altele. De aceea partea aceasta de pădure se cheamă Ciutăria.

În timpul iernii, unii locuitori din Chertiș erau angajați să pună hrană și sare în anumite locuri pentru animalele sălbatice.

Pădurea avea și copaci seculari ce măsurau până la 2 m în diametru. În anul 1932, se mai găseau butuci și unele trunchiuri de asemenea copaci, prin Baltă.

Prin pădurea Ciutăria erau trasate alei drepte ca prin parc, pe care se plimba groful cu suita sa, când venea la vânătoare. Locuitorii din Chertiș îndeplineau serviciul de „hăitai” în timpul vânătorii. Gardul a existat până prin anul 1932. Pădurea era păzită cu strășnicie. Locuitorii nu aveau voie să intre nici după vreascuri pentru a le transporta cu spinarea. Cu căruța nu era permis să meargă nimeni în pădure. Mulți ani, această pădure a fost supravegheată de brigadierul Hada Nicolae din Chertiș, care a avut gospodărie fruntașă în comună.

Fondurile europene reprezintă soluția!

De vorbă cu consilierul județean Cristian Feieș

- Sunteți reprezentantul Sebișului la GAL (Grupul de Acțiune Locală). Există posibilitatea de accesare mai facilă a fondurilor europene de către sebișeni, prin GAL?

- Răspunsul este afirmativ. Sebișul, prin administrația sa locală, reprezintă pilonul principal în cadrul GAL-ului, fiind singurul oraș din cadrul acestui GAL (Valea Superioară a Crișului Alb). Participarea Sebișului în GAL a avut ca scop principal tocmai posibilitatea obținerii mai facile a fondurilor europene pentru proiectele depuse atât de cetățeni, dar și de administrație. La nivelul orașului există deja proiecte depuse pe GAL, pentru obținerea unor finanțări europene în vederea realizării unor obiective în Sebiș.

- Considerați că există finanțări petru o paletă suficient de largă de activități economice?

- Destinația fondurilor europene este una diversificată, fiind prevăzute mai multe măsuri prin intermediul cărora se pot accesa fonduri pentru dezvoltarea unei game largi de activități economice. Cei care doresc să-și dezvolte propriile inițiative economice, pot depune proiecte în vederea obținerii unor fonduri nerambursabile cu ajutorul că-

roră pot să-și achiziționeze utilaje, să-și doteze diverse capacități de producție, pot implementa investiții suplimentare în domeniul de interes propriu. Cu alte cuvinte, sunt disponibile o multitudine de finanțări, rămânând la latitudinea fiecărui antreprenor ce ramură dorește să acceseze.

- Recomandați sebișenilor să apeleze la fondurile europene?

- Desigur, deoarece sunt fonduri nerambursabile, care pot da un plus semnificativ activităților pe care doresc să le dezvolte. Este motivul pentru care și promovăm proiectele pe fonduri europene, deoarece reprezintă o sursă viabilă de dezvoltare. Este păcat să nu fie folosiți acești bani, în condițiile în care sunt disponibili.

Grupul de Acțiune Locală – GAL "Valea Superioară a Crișului Alb" - PRELUNGIRE APEL DE SELECTIE

Depunerea proiectelor pentru Masurile 411.111,411.121,411.125,411.142,413.312,413.313,413.322 se va face la sediul GAL Valea Superioară a Crișului Alb din comuna Bârsa, localitatea Bârsa, nr.359. Solicitantul de finanțare trebuie să îndeplinească cerințele de conformitate și eligibilitate menționate în cadrul „GHIDUL SOLICITANTULUI” aferent măsurii de finanțare în care se încadrează proiectul.

Informații detaliate privind accesarea și derularea Măsurilor 411.111,411.121,411.125,411.142,413.312,413.313,413.322 din cadrul Planului de Dezvoltare Locală al teritoriului microregiunii Valea Superioară a Crișului Alb (Almaș, Bârsa, Buteni, Bocisg, Brazii, Chisindia, Criștioru de Jos, Dezna, Dieci, Gurahonț, Hălmagiu, Hălmăgel, Pleșcuța, Vârfurile) sunt cuprinse în „PREZENTAREA MĂSURII” – publicate pe site-ul www.gal-valea-superioara-a-crisului-alb.ro. Vă așteptăm la sediul GAL din comuna Bârsa, localitatea Bârsa, nr.359.

Scrieți-ne pe adresa comuna Bârsa, localitatea Bârsa, nr.359, www.gal-valea-superioara-a-crisului-alb.ro, pentru a afla cum puteți obține și dumneavoastră fonduri nerambursabile pentru dezvoltare rurală pe teritoriul GAL-ului. Componenta Comitetului de Selecție a Proiectelor - 9 membrii în comitetul de selecție, din care 5 membrii fac parte din domeniul privat și 4 din domeniul public.

Pentru informații suplimentare privind depunerea proiectelor, vă rugăm să ne contactați la tel:0357/440930

Grupul de Acțiune Locală – GAL "Valea Superioară a Crișului Alb" - PRELUNGIRE APEL DE SELECTIE

Numarul de referinta al sesiunii cererii de proiecte: NR.3/2013

Grupul de Acțiune Locală – GAL Valea Superioară a Crișului Alb - ARAD anunța PRELUNGIREA APELULUI DE SELECTIE, din perioada 21 octombrie – 21 noiembrie a sesiunii de primire a cererilor de proiecte pentru Masurile : 411.111 - „Formarea profesională pentru tinerii fermieri și fermele de semi-subsistență”, 411.121 - „Modernizarea exploatațiilor agricole”, 411.125 - „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii”, 411.142 - ”Înființarea grupurilor de producători”, 413.312 - „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi”, 413.313 - „Încurajarea activităților turistice”, 413.322 - „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale”. , AVÂND CA TERMEN FINAL DE DEPUȘTERE A PROIECTELOR 13.12.2013.

Menționăm că apelul de selecție inițial a fost înregistrat la AMPNDR CDRJ Arad sub numărul AR/345/11.10.2013, fiind afișat pe pagina web a GAL "Valea Superioară a Crișului Alb" – ARAD și la sediile primăriilor din teritoriul GAL.

Grupul de Acțiune Locală – GAL "Valea Superioară a Crișului Alb" - PRELUNGIRE APEL DE SELECTIE

Fondurile disponibile pentru Măsura 411.111- „Formarea profesională pentru tinerii fermieri și fermele de semi-subsistență” sunt de 24.000 euro.

Fondurile disponibile pentru Măsura 411.121 - „Modernizarea exploatațiilor agricole” sunt de 91.206 euro.

Fondurile disponibile pentru Măsura 411.125 - ”Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii” sunt de 504.272 euro.

Fondurile disponibile pentru Măsura 411.142 - ”Înființarea grupurilor de producători” sunt de 20.000 euro.

Fondurile disponibile pentru Măsura 413.312-”Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi” sunt de 64.058 euro.

Fondurile disponibile pentru Măsura 413.313-” Încurajarea activităților turistice” sunt de 230.000 euro.

Fondurile disponibile pentru Măsura 413.322 - „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale” sunt de 61.032 euro.

Suma maximă nerambursabilă (eligibilă) care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect din cadrul Măsurii 411.111 este de 6.000 Euro și minimă de 5000 euro

Suma maximă nerambursabilă (eligibilă) care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect din cadrul Măsurii 411.121 este de 91.206 Euro, iar suma minimă este de 5.000 Euro.

Suma maximă nerambursabilă (eligibilă) care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect din cadrul Măsurii 411.125 este de 50.000 Euro, iar suma minimă este de 5.000 Euro.

Suma maximă nerambursabilă (eligibilă) care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect din cadrul Măsurii 411.142 este de 20.000 Euro, iar suma minimă este de 5.000 Euro.

Suma maximă nerambursabilă (eligibilă) care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect din cadrul Măsurii 413.312 este de 64.000 Euro, iar suma minimă este de 5.000 Euro.

Suma maximă nerambursabilă (eligibilă) care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect din cadrul Măsurii 413.313 este de 200.000 Euro, iar suma minimă este de 5.000 Euro.

Suma maximă nerambursabilă (eligibilă) care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect din cadrul Măsurii 413.322 este de 61.000 Euro, iar suma minimă este de 5.000 Euro

Național Sebiș - povestea merge mai departe!

În ciuda speranțelor pe care și le puneau adversarii, Național Sebiș a rămas liderul clasamentului și după deplasarea de la Jucu. A fost un week-end fierbinte, în care cei de la Șoimii Pâncota au așteptat cu sufletul la gură un pas greșit din partea Naționalului. Nu a fost să fie așa! Echipa s-a întors victorioasă, adunând încă trei puncte la zestrea bogată pe care a strâns-o până acum. Rămânem așadar lideri și continuăm drumul anevoios spre accede-

rea în liga superioară. Important este să ne menținem într-un ritm bun de joc, să acumulăm cât mai multe puncte pentru jocurile din play-of. Urmează încă o partidă dificilă, când Național Sebiș va primi vizita celor de la Oșorhei. Dacă Naționalul obține o nouă victorie, atunci pauza competițională va fi una liniștită. Noi le ținem pumnii alb-albaștrilor fiindcă vrem să vedem din toamnă meciuri de ligă secundă pe moderna arenă din Sebiș.

În așteptarea patidelor din play-off

Galeria a fost mereu lângă echipă și a insuflat ambiție și determinare jucătorilor. De aceea felicităm membrii galeriei pentru devotamentul față de echipă și culori!

Clasamentul Ligii a III-a, Seria V

1	National Sebis	14	8	5	1	24-9	29
2	Metalurgistul Cugir	14	8	3	3	31-16	27
3	Șoimii Pâncota	13	8	2	3	26-10	26
4	CS Ineu	14	5	5	4	20-12	20
5	CS Oșorhei	13	6	2	5	16-17	20
6	FC Municipal Baia Mare	13	5	4	4	21-16	19
7	FC Zalău	14	5	3	6	20-26	18
8	Unirea Jucu	13	5	2	6	18-19	17
9	Sănătatea Cluj	14	4	3	7	14-27	15
10	FC Arieșul 1907 Turda	14	2	4	8	10-26	10
11	Unirea Dej	14	2	1	11	13-35	7
12	Universitar Baia Mare	0	0	0	0	0-0	0